

VI. Verotusvalmisteluvirasto

Verotusvalmisteluviraston kertomus v:lta 1937 sisälsi seuraavaa:

V:n 1936 loppuun mennessä päättyi verotusvalmistelukunta nimisen kunnallisen lautakunnan toiminta ja sanotun lautakunnan alainen virasto, johon v:sta 1921 alkaen kuului myös valtion palkkaamia viranhaltijoita, koska mainitusta vuodesta lähtien viraston tehtävänä oli myös valtion tulo- ja omaisuusverotuksen valmistelu, alkoi toimintansa uuden johtosääntönsä mukaisesti, jonka kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt syyskuun 16 p:nä 1936 ja Uudenmaan läänin maaherra lokakuun 6 p:nä. Samalla mainitut viranomaiset olivat hyväksyneet toimintaohjeet niille kahdelle tarkkailijalle, joiden tehtävänä edellä mainitun johtosäännön mukaan oli valvoa viraston toimintaa ja varsinkin sen varojen käyttöä. Tällä uudestijärjestelyllä korjattiin monta viraston toiminnassa tähän asti ilmennyttä puutteellisuutta, joista mainittakoon m.m. viraston voimassaolleen ohjesäännön vanhentuneisuus ja täydellisesti käytäntöön soveltumattomuus, sellaisten vahvistettujen perusteiden puuttuminen, joiden mukaan viraston menot oli jaettava Helsingin kaupungin ja valtion kesken, sekä viraston toiminnan ja varsinkin sen varojen hoidon valvonnan puutteellinen järjestely.

Uudestijärjestelyn mukaisesti kaupunginhallitus määräsi jo v. 1936 verotusvalmisteluviraston tarkkailijaksi v:ksi 1937 pankinjohtaja V. V. Sipilä ja Uudenmaan läänin maaherra puolestaan toiseksi tarkkailijaksi kamreeri T. Sundqvistin. Viraston sääntöpalkkaisiin virkoihin uudestijärjestely aiheutti seuraavat muutokset: verotusvalmistelukunnan puheenjohtajan virka, joka kuului 15 palkkaluokkaan, muuttui 12 palkkaluokkaan kuuluvaksi verotusvalmisteluviraston johtajan viraksi, kuitenkin siten, että virka eläkkeeseen nähden luettiin edelleen kuuluvaksi 15 palkkaluokkaan, ja seitsemän 5 palkkaluokkaan kuulunutta kanslistinvirkaa muuttui yhtä moneksi 4 palkkaluokkaan kuuluvaksi vanhemman kanslistin viraksi. Verotusvalmistelukunnan ensimmäisen sihteerin varatuomari B. von Fieandt in, toisen sihteerin varatuomari E. Blomkvistin sekä apulaissihteerin hovioikeudenauskultantti W. Wirtasen, jotka jo pitemmän ajan olivat toimineet verotusasiain esittelijöinä kaupunginhallituksessa ja viimeksi mainittu myöskin kaupunginhallituksen pöytäkirjan pitäjänä veroasioita käsiteltäessä sekä maaherran asiamiehenä Helsingin kaupungin tulo- ja omaisuusverolautakunnassa, kaupunginhallitus määräsi edelleen v:n 1937 alusta hoitamaan samoja tehtäviä kaupunginhallituksessa. Kaupungin vakinaiseen palkkasääntöön merkitsemättömät pysyvät virat, nimittäin 3 vanhemman kanslistin ja 6 nuoremman kanslistin virkaa, 20 kanslia-apulaisenvirkaa ja 1 vahtimestarinvirka tulivat uudestijärjestelyssä muutetuiksi kaupungin sääntöpalkkaisiksi viroiksi siten, että kahteen ensiksi mainittuun ryhmään kuuluvista viroista muodostettiin yhdeksän 3 palkka-

luokkaan kuuluvaa nuoremman kanslistin virkaa, kanslia-apulaisenvirait sijoitettiin 2 palkkaluokkaan ja vahtimestarinvirka 4 palkkaluokkaan. Verotusvalmisteluviraston johtajan ehdotuksesta kaupunginhallitus sekä maaherra hyväksyivät viraston kansliapäälliköksi tähän virkaan kuuluvia tehtäviä aikaisemmin hoitaneen konttoripäällikkö V. Nikon sekä viraston asianvalvojaksi lakitieteenkandidaatti B. Holmuddin, joka samoin jo aikaisemmin oli hoitanut virastossa tähän virkaan kuuluvia tehtäviä. Muihin viraston uudestijärjestelyssä perustettuihin ei-sääntöpalkkaisiin virkoihin määrättiin yleensä henkilöitä, jotka jo aikaisemmin olivat hoitaneet samanlaisia tehtäviä, nimittäin keskuskauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan pätevyyden omaavaksi liikekäsittelijäksi revisori I. Krieg sekä muiksi liikekäsittelijöiksi B. Ahlskog ja B. Liljeström, kiinteistökasittelijöiksi M. Klinthe, B. Lindström, A. Stähle ja V. Viik, osastonjohtajiksi O. Korhonen, W. Leinonen, A. Lindgren, K. Lindroos, A. Standertskjöld, I. Tarpila, G. Willberg, R. Zeiden ja V. Suosalmi sekä käsittelijöiksi E. Päiviö, M. Schauman, K. von Schoultz ja A. Tamelander.

Vuoden aikana henkilökunnassa tapahtuneista muutoksista mainittakoon, että käsittelijä von Schoultz erosi virastaan korkean ikänsä ja sairaaloloisuuden perusteella syyskuun 30 p:nä ja hänen sijaansa määrättiin lakitieteenylioppilas S. Saaresmaa, samoin erosi virastaan kanslia-apulainen W. Idestam säädetyn ikärajan saavuttaneena toukokuun 27 p:nä määräten kaupunginhallitus hänen sijaansa kesäkuun 10 p:nä 1937 rouva L. Holmströmin, joka aikaisemmin oli toiminut valtion palkkaamana kanslia-apulaisena.

Verotusvalmisteluvirasto antoi v:n 1937 aikana 1,049 selitystä tai lausuntoa, joista 841 kaupunginhallitukselle ja 208 lääninhallitukselle, teki 103 esitystä tai anomusta, joista 53 kaupunginhallitukselle ja 50 lääninhallitukselle, lähetti 2,330 kirjettä eri virastoille, toiminimille y.m. sekä antoi n. 2,500 todistusta viranomaisille ja verovelvollisille y.m. Edellä mainituista esityksistä ja lausunnoista mainittakoon kaupunginhallitukselle huhtikuun 14 p:nä annettu puoltava lausunto viraston osastonjohtajain kaupunginhallitukselle tekemästä palkkauksensa parantamista koskevasta anomuksesta sekä esitys liikekäsittelijä B. Ahlskogin palkan korottamisesta ainakin 4,000 markkaan kuukaudessa ja vahtimestarintoimen korottamisesta 5 palkkaluokkaan.

Virastolle annettiin kertomusvuonna tapahtuvaa kunnallistaksoitusta varten 149,557 tuloilmoitusta, v. 1936 143,464, sekä tulo- ja omaisuusverotusta varten 142,105 veroilmoitusta, edellisenä vuonna 137,414. Kehoituksia ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi lähetettiin kyseisenä vuonna 10,800, jota paitsi lähetettiin suuri joukko kehoituksia annettujen tulo- ja veroilmoitusten täydentämiseksi. Kehoituksia palkantarkkailuilmoitusten antamiseksi toimitettiin n. 4,000 virastolle ja työnantajalle, jotka toimittivat virastoon tasaluvuin 200,000 palkantarkkailuilmoitusta. Näistä ilmoituksista koski n. 15,000 kaupungin lähiseuduilla asuvia henkilöitä, jota paitsi 6,474 tarkkailuilmoitusta koski sellaisia täällä verovelvollisiksi katsottuja henkilöitä, jotka olivat laiminlyöneet valtiolle tulevan veroilmoituksensa ja joista 6,021 oli laiminlyönyt myös kunnallisen tuloilmoituksensa.

Kunnallisen taksoituslautakunnan kokoukset alkoivat tammikuun 4 p:nä ja päättyivät seuranneen kesäkuun 1 p:nä. Lautakunta kokoontui kokonaisuudessaan 4 kertaa, jota paitsi sen muodostamien seitsemän osaston kokousten lukumäärät olivat seuraavat: ensimmäisen osaston 24, toisen

25, kolmannen 33, neljännen 36, viidennen 29, kuudennen 29 ja seitsemännen 33. Lokakuun 29 p:nä lautakunta piti vielä kokouksen, jossa se teki maaherralle ehdotuksen maatalouskiinteistöjen taksoitusperusteista. Tulo- ja omaisuusverolautakunnan kokouksia pidettiin useimmiten samalla kertaa kuin taksoituslautakunnan tai sen osastojen kokouksia, jonka lisäksi lautakunnalla oli kokouksia myöhemminkin eli syyskuun puoliväliin asti, jolloin veroluettelon lyhennysote asetettiin verovelvollisten nähtäväksi.

Verotettujen lukumäärä oli kunnallisverotuksessa 132,950, edellisenä vuonna 125,985, ja valtionverotuksessa 64,510, edellisenä vuonna 57,366. Veroäyrien lukumäärä, joka v. 1936 oli ollut 28,054,706, kohosi v. 1937 31,645,501:een. Maksettavaksi määrätyn tulo- ja omaisuusveron määrä, joka edellisenä vuonna oli ollut 298,806,228: 75 markkaa, kohosi v. 1937 346,560,666: 35 markkaan, josta 4,599,673: 95 markkaa tuli tulo- ja omaisuusverolain 23 a §:ssä mainitun lisäveron osalle.

V:n 1936 tulojen perusteella toimitetusta kunnallistaksoituksesta tehtiin tutkijalautakunnalle 2,478 valitusta, edellisenä vuonna 3,509, jotka tutkijalautakunta käsitteli elokuun 9, 11, 12, 14 ja 16 p:nä pitämissään kokouksissa. Valituksista 1,051 aiheutti joko taksoituksen poistamisen tai alentamisen, jota vastoin 1,427 valitusta hylättiin kokonaan. Tutkijalautakunnan päätösten johdosta poistettiin 111,381 veroäyriä, joten veroäyrien kokonaismääräksi jäi 31,534,120. Veroäyriä jakautui kiinteistötulojen osalle 11.9 %, liike- ja ammattitulojen osalle 22.2 % sekä palkka- y.m. tulojen osalle 65.9 %. Veroäyriä maksettava veromäärä määrättiin v:lta 1936 7: 50 markaksi oltuaan v:lta 1935 7: 90 markkaa.

Tulo- ja omaisuusverotuksesta tehtiin Uudenmaan läänin tarkastuslautakunnalle 279 valitusta, jotka sanottu lautakunta käsitteli lokakuun loppupuolella sekä marraskuun aikana pitämissään kokouksissa. Tarkastuslautakunnan päätösten kautta veron kokonaismäärä aleni 345,316,207: 45 markkaan, josta 4,574,257: 10 markkaa tuli edellä mainitun lisäveron osalle.

Verotusvalmisteluviraston käytettävänä oli v:n 1936 päättyessä kaupungin varoilla ostettua kalustoa 204,285 markan hankinta-arvosta ja valtion omistamaa kalustoa 330,037: 65 markan arvosta. V:n 1937 aikana hankittiin kaupungin varoilla kaksi kirjoituskonetta yhteensä 10,400 markan hinnasta.

Verotusvalmisteluviraston tarkkailijain kertomus v:lta 1937 esitetään tämän kertomuksen sivulla 246*.